

Retsplejerådet anfører, at retten under forberedelsen skal yde en intensiv vejledning og bistand til parterne, således at også parter, der ikke har juridiske kundskaber, og som ikke bistås af advokat kan få gennemført berettigede krav.

Retsplejerådet foreslår, at der i småsagsprocessen skal kunne indhentes *sagkyndige erklæringer* efter en fremgangsmåde, der er forenklet i forhold til et traditionelt syn og skøn.

Det vil efter forslaget være retten, der udformer spørgsmålene til den sagkyndige person eller organisation, men spørgsmålene skal forelægges parterne, inden de stilles. Parterne skal også have oplyst de forventede udgifter ved at indhente den pågældende sagkyndige oplysning.

Ved syn og skøn suppleres den skriftlige skønserklæring i praksis ofte af en afhøring af den sagkyndige i retten (afhjemling), men dette bør i almindelighed kunne undværes ved sagkyndige erklæringer i småsagsprocessen. Retsplejerådet foreslår således, at retten kun, hvis særlige grunde taler for det, skal kunne bestemme, at den sagkyndige skal afgive en supplerende mundtlig forklaring. Forklaringen vil i givet fald eventuelt kunne afgives ved hjælp af telekommunikation, hvis dette er muligt, jf. pkt. 6.2.2 ovenfor.

Retsplejerådet foreslår, at retten skal udarbejde en fortegnelse over parternes påstande, anbringender og beviser, som sendes til parterne senest 14 dage før forberedelsens slutning, således at parterne har mulighed for at komme med supplerende bemærkninger, hvis der er behov for det. Hvis en part ønsker advokatbistand under hovedforhandlingen, vil advokaten kunne inddrages på dette tidspunkt i sagen.

Forslagene vedrørende sagsforberedelsen forudsætter efter rådets opfattelse, at der ved alle byretter er sekretariater, der kan varetage forberedelsen af sager, der behandles i småsagsprocessen. Dette er nødvendigt for, at behovet for advokatbistand i disse sager kan reduceres væsentligt. Sekretariaterne bør bestå af både jurister (retsassessorer og/eller dommerfuldmægtige) og kontoruddannet personale. Rådet anfører, at det ikke er realistisk at forestille sig, at der ved alle de nuværende små og mindre byretter vil være mulighed for at etablere de nødvendige sekretariater, og derfor må Retsplejerådets forslag ses i sammenhæng med Domstolenes Strukturkommissions forslag i betænkning nr. 1398/2001 om ændring af retskredsstrukturen, jf. pkt. 2.2.1 ovenfor.

Der henvises til betænkning nr. 1436/2004 side 454-456 og 461-462.

Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag med hensyn til sagens forberedelse.

Det har i forbindelse med høringen over betænkning nr. 1436/2004 været anført, at der bør være mulighed for at afholde retsmøder under forberedelsen i videre omfang end foreslået af Retsplejerådet. Justitsministeriet er imidlertid enig med Retsplejerådet i, at forberedelsen som altovervejende hovedregel bør gennemføres uden afholdelse af retsmøder. Forslaget om, at retten skal varetage sagsforberedelsen, tager sigte på at mindske omkostningerne i denne fase af sagen, og derfor bør nødvendig kontakt mellem retten og parterne om forskellige forberedende skridt i sagen så vidt muligt foregå uformelt (telefonisk) mellem retsens sekretariat og parterne.

Lovforslaget er på denne baggrund udformet i overensstemmelse med Retsplejerådets lovudkast i betænkning nr. 1436/2004.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 86 og 102 (forslag til retsplejelovens §§ 348, 351 og 403-406), og bemærkningerne hertil.

Med hensyn til ændring af retskredsstrukturen henvises til pkt. 2.2.1 ovenfor.

8.2.5. Hovedforhandlingen

Retsplejerådet foreslår, at hovedforhandlingen skal koncentreres til det væsentlige og gennemføres uden forelæggelse, dvs. uden den sammenfattende fremstilling af sagens faktiske omstændigheder og de juridiske spørgsmål i sagen, som en hovedforhandling efter de almindelige procesregler indledes med. Møder en part uden advokat, skal retten bistå med råd og vejledning.

Retsplejerådet forudsætter, at hovedforhandlingen som altovervejende hovedregel ikke vil vare mere end tre timer svarende til ½ dag, og at mange hovedforhandlinger vil kunne gennemføres hurtigere.

Retsplejerådet foreslår, at dommen normalt skal afgives senest 14 dage efter hovedforhandlingen, hvilket skal ses i sammenhæng rådets forslag i betænkning nr. 1401/2001 om at forkorte den tilsvarende frist til 4 uger i byretssager, der behandles i den almindelige proces med én dommer, jf. herom pkt. 5.2.2.5 ovenfor.

Der henvises til betænkning nr. 1436/2004 side 456.

Justitsministeriet kan tilslutte sig Retsplejerådets forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse med Retsplejerådets lovudkast i betænkning nr. 1436/2004.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 74 og 102 (forslag til retsplejelovens §§ 219 og 407), og bemærkningerne hertil.